

TURVALLINEN TYÖMAA

Opas työmaaturvallisuuden kehittämiseen

Sisällysluettelo

Lukijalle	3
Miksi työturvallisuudesta pitäisi olla kiinnostunut?	4
Mitä työmaan turvallisuuden edistämiseen kuuluu?	5
Miten digitaaliset palvelut auttavat turvallisen työmaan luomisessa? 1/2	6
Miten digitaaliset palvelut auttavat turvallisen työmaan luomisessa? 2/2	7
Muistilista työturvallisuusasioiden digitalisoijalle	8

Lukijalle

Työturvallisuus puhuttaa mediassa säännöllisesti. Erityisesti tarkastelun kohteena on usein rakennusteollisuus, jossa työturvallisuus on liiketoiminnan jatkuvuuden ja luotettavuuden elinehto. Palstatilaa saadaan niin hyvin hoidetulla tai pieleen menneellä työturvallisuudella.

Työturvallisuus on toki turvallisuutta edistäviä toimintatapoja, kuten tapaturmien kirjausta ja suojainten käyttöä, mutta kaikki kuitenkin lähtee yksittäisten työntekijöiden, johdon ja yrityksen kollektiivisesta asenteesta. Turvallinen ilmapiiri luodaan niin pienillä yksittäisillä asioilla ja toimintavoilla kuin kokonaisvaltaisella ja pitkäjänteisellä turvallisuuden johtamisellakin. Tekemisen takana on kuitenkin yhteinen asenne ja tahtotila turvallisuudesta.

Tässä oppaassa kerromme, miksi työturvallisuuteen meidän mielestä kannattaa panostaa, mitä työturvallisuuden edistämiseen rakennusosalalla kuuluu sekä millaisia mahdollisuuksia digitaaliset palvelut tarjoavat työmaiden turvallisuuden parantamiseen.

Antoisia lukuhetkiä toivottaa,
Visma Software Oy

Miksi työturvallisuudesta pitäisi olla kiinnostunut?

Inhimillisen haitan ja murheen välttäminen ovat turvallisen työympäristön tärkein ajuri. Esimerkiksi tapaturman sattuessa lopputulos voi yksilön, hänen läheistensä ja työyhteisön kannalta olla haitallinen ja surullinen. Inhimillisten menetysten minimoiminen tulisikin olla kaikkien yrityksien tavoite toimialasta riippumatta.

Rakennusalalla on työolosuhteiden takia erityisen tärkeää kiinnittää huomiota turvallisuuteen. Yksittäisen työntekijän ja työyhteisön kannalta on oleellista, että työmaalla vallitsee luotettava ilmapiiri ja ympäristö on turvallinen. Tapaturmat ja läheltä piti -tilanteet luovat pelkoa ja epäluuloa, joka puolestaan saattaa vaikuttaa yleiseen työmaan moraaliin ja työntekijöiden valintoihin. Tapaturmien uhka saattaa aiheuttaa ahdistusta ja lisätä sairauspoissaolojen määrää.

Humaanin näkökulman lisäksi työturvallisuudella voidaan vaikuttaa myös yritysten taloudelliseen menestykseen. Tapaturmista aiheutuu taloudellista haittaa ja tapaturmia vähentämällä on mahdollista vähentää liiketoiminnan ylimääräisiä kustannuksia. Onnettomuuden sattuessa yritys saattaa joutua korvausvelvolliseksi tapaturman tuottamisesta tai turvallisuuden laiminlyönnistä.

Erityisesti pienemmissä yrityksissä ja työmailla haasteeksi saattaa nousta korvaavan työntekijän löytäminen tapaturmaisesti loukkaantuneen poissaolijan tilalle. Myös työt todennäköisesti viivästyvät, kun vastaavaa tekijää ei

löydetä paikkaamaan puuttuvaa osaamista. Riippuen asiakkaasta ja sopimuksesta ylimääräisiä sopimussakkoja saattaa seurata niin viivästyneestä valmistumisajasta kuin toistuvista puutteista työturvallisuuden osalta.

Vastuullisuus on kestävän liiketoiminnan perusta. Rakennusalalla vastuullisuudesta puhuttaessa on vaikea välttää työturvallisuuden mainitsemista. Työturvallisuuden aktiivisella kehittämisellä voidaan vaikuttaa yrityksen vastuullisuusmielikuvaan sosiaalisen vastuun näkökulmasta. Vastuullisuudesta viestiminen ja konkreettiset toimenpiteet osoittavat yrityksen sidosryhmille, että yritys suhtautuu työturvallisuuteen vakavasti. Vastuullisuudesta on mahdollisuus tehdä yritykselle voimavara, jota niin asiakkaat, henkilöstö, yhteistyökumppanit, sijoittajat ja julkinen yleisökin arvostavat.

Mitä työmaan turvallisuuden edistämiseen kuuluu?

Aktiivinen mittaaminen ja havainnointi

Työmaan turvallisuutta tulisi aktiivisesti mitata ja havainnoida. TR- ja MVR-mittausten toteuttaminen tulisi olla säännöllinen rutiini työmailla: onko työntekijöillä kypärät päässä, käytetäänkö turvavaljaita, onko telineissä kunnon kaiteet, millaisia riskejä työntekijät ottavat. Mittaamisen avulla päästään korjaamaan puutteita ja reagoimaan epäkohtiin.

Trendien seuraaminen ja ennakointi

Työturvallisuuden tulisi olla jatkuvaa työtä sekä toimintatapojen seuraamista ja kehittämistä. Pelkkä yksittäisten tapaturmien seuranta ja työturvallisuuden puutteiden korjaaminen eivät ratkaise asiaa pitkällä aikavälillä. Jotta työturvallisuutta voitaisiin kehittää pitkäjänteisesti, tulisi yrityksessä etsiä myös keinoja pidemmän aikavälin tapaturmatrendien seuraamiseen, eli tapaturmien ennakointiin.

Tämän kautta päästään vaikuttamaan proaktiivisesti myös työolojen ja puutteiden kehittämiseen sekä tapaturmien välttämiseen. Työturvallisuusindeksin kehityksen seuranta varten mittauksia pitää tehdä säännöllisesti kaikilla työmailla, jotta vertailua voidaan tehdä kattavasti koko yrityksessä. Monet asiakkaat velvoittavatkin urakoitsijoita huolehtimaan, että työturvallisuusindeksi on yli 95%.

Johdon sitouttaminen, asennemuutos

Työturvallisuus ei ole vain tapaturmien raportointia ja ennakointia, vaan myös aktiivista turvallisen työilmapiirin luomista ja ylläpitämistä. On

tärkeää, että yrityksen ja työmaan johto ovat sitoutuneet turvallisuuden edistämiseen. Johdon asenteet ja suhtautuminen työturvallisuutta kohtaan valuvat alas organisaatioon. On myös hyvä miettiä, kuka yrityksessä vastaa työturvallisuuden kehittämisestä ja halutaanko rooliin nimittää oma vastuullinen henkilö.

Henkilöstön kouluttaminen

Työturvallisuuden käytännön toteutuminen työmaalla on vahvasti henkilösidonnaista. Mittausten ja toimenpiteiden toteuttaminen sekä niiden tulokset voivat olla riippuvaisia työmaalla vastuussa olevan henkilön toiminnasta ja tarkkuudesta. Onkin tärkeää, että työntekijöiden osaaminen ja ymmärrys työturvallisuudesta olisi yhtenäinen.

Henkilöstön kouluttamistarpeiden selvittämisessä voi auttaa ulkopuolisen tahon toteuttama TR- tai MVR-mittauksen kalibrointi. Puolueeton kalibroija tutkii, onko työnjohdon tekemässä mittauksessa saavutettu tunnusluku todenmukainen. Kalibroinnin avulla on helppo tehdä vertailua eri henkilöiden tarkkuudesta ja siten ohjata tarvittaville henkilöille sopivaa koulutusta.

Miten digitaaliset palvelut auttavat turvallisen työmaan luomisessa?

1/2

Pääasia on, että työturvallisuutta ylipäättään mitataan ja kehitetään työmailla. Digitaaliset palvelut ja ohjelmistot kuitenkin auttavat työturvallisuuteen liittyvien tekijöiden ja tunnuslukujen pitkäjänteisessä johtamisessa.

Vapauta työaikaa oleelliseen

Paperi ja kynä saattavat olla nopea tapa kirjata havaintoja ja puutteita esimerkiksi työmaakierroksen aikana. Paperille kirjatut merkinnät jäävät kuitenkin vain paperille mappeihin, ellei tietoja kirjata jälkikäteen tietojärjestelmään. Lienee sanomattakin selvää, että mikäli tiedot kirjataan jälkikäteen paperilta järjestelmään, käytetään saman työn tekemiseen tarpeettoman paljon työaikaa. Digitaalisen palvelun avulla voit vapauttaa työaikaa oleellisiin tehtäviin ja turvallisuuden kehittämisen johtamiseen.

Vastuuta tehtävät ja muistutukset helposti

Kuvien liittäminen paperiseen raporttiin on käytännössä lähes mahdotonta. Digitaalinen palvelu mahdollistaa sen, että työturvallisuuden puutteista saadaan huomautukseen liitettyä helposti ja ajantasaisesti kuva, joka osoittaa korjattavan kohteen. Tehtävä korjaus saadaan myös suoraan vastuutettua oikealle henkilölle ja toimenpiteestä muistuttaminen hoituu automaattisesti.

Helpota tiedon vertailtavuutta

Toiminnan kehittämisen pohjana käytettävässä tiedossa on tärkeää, että data on helposti vertailtavassa muodossa. Paperille jäävät havainnot ja merkinnät eivät ole tarkoituksenmukaisia, kun työmaita halutaan rinnastaa keskenään. Kun työmaalta saadaan data suoraan digitaaliseen muotoon, tulee trendien havainnoinnista ja työmaakohtaisten tunnuslukujen vertailusta helpompaa.

Miten digitaaliset palvelut auttavat turvallisen työmaan luomisessa?

2/2

Ohjaa aliurakoitsijoiden toimintaa

Pääurakoitsijan on myös helpompi ohjata aliurakoitsijoiden toimintaa, kun tiedot eri työmailta saadaan yhteen paikkaan vertailtavassa muodossa. Yksi tärkeä tunnusluku työturvallisuuden mittaamisessa on tapaturmataajuus. Luku vertaa tehtyjä työntunteja sattuneisiin tapaturmiin. Suhdeluvun avulla suurempien ja pienempien projektien vertailu on helpompaa kuin pelkän tapaturmien kappalemäärien avulla, joka ei kerro kuinka paljon tapaturmia sattuu suhteessa tehtyyn työaikaan.

Selkeytä poissaolojen ja tapaturmien yhteys

Tietojärjestelmässä saattaa myös olla mahdollista yhdistää työntekijän poissaolo tapahtuneeseen tapaturmaan, mitä kautta päästään pureutumaan tapaturmien todelliseen kustannukseen. Kun tapaturmaisista poissaoloista seurataan aktiivisesti ja trendejä ennustetaan työmailla, on johdolla mahdollisuus puuttua tapaturmia aiheuttaviin epäkohtiin.

Tee ilmoittamisesta yhteinen asia

Mahdollistamalla työturvallisuusilmoituksen tekeminen kenelle tahansa, saadaan työturvallisuudesta koko työmaan yhteinen asia. Työmaalle esiin laitettu puhelimella skannattava QR-koodi mahdollistaa sen, että ilmoituksen puutteesta tai riskitekijästä voi tehdä työmaalla kuka tahansa - myös anonymisti. Tällöin ilmoittajan ei tarvitse tuntea pelkoa, miten häneen ilmoituksen tekijänä suhtaudutaan.

Taloyhtiösaneerauksessa toimintatapa mahdollistaa jopa sen, että taloyhtiön asukkaatkin voivat tehdä ilmoituksen. Kun kuka tahansa voi tehdä ilmoituksen, työturvallisuuden kehittämisestä saadaan yhteisöllinen toimintatapa ja tavoite.

Muistilista työturvallisuusasioiden digitalisoijalle

1. **Kulunseuranta kuntoon.** Kaikki lähtee kulunseurannasta. On tärkeää tietää, kuka työmaalla on, milloin ja millä asialla. Esimerkiksi onnettomuuden sattuessa on ensisijaisen tärkeää saada tieto, keitä tapahtunut koskettaa.
2. **Perehdytä työntekijät.** Koko henkilöstö tulee olla perehdytetty työmaan pelisääntöihin ja toimintamalleihin, jotta kaikilla on tieto, miten kyseisellä työmaalla käytäydytään. Tässä vaiheessa on hyvä myös kouluttaa työntekijät työvälineiden, kuten työmaaohjelmiston, leimalaitteiden ja applikaatioiden oikeaan käyttöön ja käytäntöihin.
3. **Suorita säännölliset mittaukset.** Jotta turvallisuutta päästään seuraamaan ja kehittämään pitkäjänteisesti, tulee turvallisuusmittauksia tehdä johdonmukaisesti ja säännöllisesti.
4. **Havainnoi jatkuvasti.** Havaintoja tulisi tehdä jatkuvasti, kun työmaalla tulee eteen korjattavia asioita, eikä esimerkiksi vain viikoittaisen kierroksen yhteydessä.
5. **Kirjaa ja vastuuta huomautukset.** Kun korjattavia puutteita löytyy joko erillisenä havaintona tai mittauksen aikana, tulisi ne kirjata heti ylös ja vastuuttaa korjattavaksi vastuullisille henkilöille.
6. **Toimi heti tapaturman sattuessa.** Kun tapaturmia tai läheltä piti -tilanteita sattuu, vaaditaan nopeita toimenpiteitä. Pidä huoli, että kaikki asianosaiset saavat tarvitsemansa tuen sekä huolehdi siitä, että tapahtuman raportointi hoidetaan asianmukaisesti.

Pysy ajan tasalla – Tilaa uutiskirjeemme!

Tilaamalla uutiskirjeemme, saat sähköpostiisi tietoa kiinnostavista artikkeleista, blogikirjoituksista ja oppaista.

[Tilaa uutiskirje](#)

Löysitkö tarvittavan tiedon oppaasta?

Jäikö jokin aihe mietityttämään? Visma Suunnasta löydät sinulle suunnattua ajantasaista tietoa; artikkeleita, blogikirjoituksia ja oppaita. Löydät sieltä ideoita liiketoiminnan ja oman työn kehittämiseen sekä työkaluja päivittäisen työn tehostamiseen.

[Lue lisää](#)

Kiinnostuitko?

Vastaamme mielellämme yrityksesi ohjelmistotarpeisiin liittyviin kysymyksiin.

[Ota yhteyttä](#)

Visma Software Oy

Olemme osa Pohjoismaiden johtavaa yritysohjelmistojen ja -palveluiden tarjoajaa. Tarjoamme toiminnanohjauksen (ERP) ja taloushallinnon ohjelmistoratkaisuja modernina pilvipalveluna (SaaS), On-Premises ratkaisuna sekä sovelluspalveluna pk-yrityksille. Rakennusosalalle tarjoamme työkalut sekä työmaan toimintojen digitalisointiin että urakkatoiminnan ohjaamiseen.

Palvelemme suomalaisia yrityksiä kansainvälisellä ammattitaidolla huomioiden kuitenkin aina suomalaisten yritysten ja toimialojen erityispiirteet.

Tehtävämme on varmistaa asiakasyritystemme menestys. Teemme sen toteuttamalla heille ohjelmistopalveluita, jotka mahdollistavat yrityksen eri toimintojen automatisoinnin ja integroinnin. Tiedämme, että hyvä suunnitelma ja projektiin sitoutuminen ovat avainasioita onnistuneessa ohjelmistoprojektissa.

Visma Software Oy
visma.fi

